

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן
SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

נדרים עז

עניין: כל הנודר נקרא חוטא

ספר חסידים

תתראה אע"פ שאמרו [א] חכם מתיר את הנדר מעיקרו אעפ"כ אותו שנדר בענש עליו [ב] זה דומה לאדם שמשליך עצמו בצואה ואח"כ רוחצים אותו כך הנודר ומתירים לו [ג] מ"מ אם ירא שלא יוכל לקיימו מצוה להתירו.

שולחן ערוך יו"ד סי' רג

א אל תהי רגיל בנדרים ^ב כל הנודר **(א)** אף על פי ^(א) שמקיימו נקרא רשע ^[א] ונקרא חוטא:

ט"ז יו"ד סי' רג

רג אף על פי שמקיימו נקרא רשע. פירוש כיון שאינו מבקש להתירו, והאי דנקרא רשע הוא דברי שמואל בנדריים (דף כ"ז ע"ב), והאי דנקרא חוטא הוא צרייתא (שם דף ע"ז ע"ב). והטור [עמוד רנט] הביא שניהם. וקשה למה חזרה הצרייתא דהוה חוטא והא חפילו רשע הוה ואע"פ דיליף לה מפסוק וכי תחלל לנדור לא יהיה צך חטא [דברים כג, כג], קשה לקרא גופיה קן, דהא גם שמואל יליף מקרא דהוה רשע, וכל שכן שקשה על השו"ע, שהביא בלשון זה נקרא רשע ונקרא חוטא, למה הזכיר כלל חוטא כיון שעשאו רשע. ונראה לי דיש חילוק בדבר, דאם יש לו פתח להתיר ואינו מתיר נקרא רשע, ואם לא מנא פתח עדיין, כדאשכחן [שם] בדף כ"ג [ע"א] דרבנן הוי מצערי מאוד בשביל רבי שמעון בר רבי שלא מנאו לו פתח, ועל זה אמר דמכל מקום נקרא חוטא כל זמן שנדרו עליו, כן נראה לי נכון: **(ב)** פנקסו

שלמי נדרים דף כב בשם היד שאול

שם ולא פתחין בהא נמי דשמואל דאמר שמואל אע"פ שמקיימו נקרא רשע. ע' לקמן (דף ע"ו): מני רב דימי אחיה דרב ספרא כל הנודר אע"פ שמקיימו נקרא חוטא כו'. ובש"ע הביא שמי הלשונות נקרא רשע ונקרא חוטא, וקשה דאם נקרא רשע מכ"ש דנקרא חוטא, וע' מ"ש הט"ז צריש סימן ר"ג. ובס' ידות נדריש ביד שאול כתב דברים נעימים בזה וראיתי להעתיקם, והוא ע"פ מ"ש בעל העקדה שאף שהאדם הוא עלול לחטוא באשר מנד טבעו הוא עלול לחטא, בכל זה לא הוכרח להיות מעמיק בחטא, והיה מהראוי שיעשה חשבה אחר החטא, ועפ"ז אמר שעל החללת הנדר נקרא רק חוטא, מנד שטבע האדם שעלול לכעס ולסגרה כמו דאי' לעיל (דף י'): כשהן תוהין נוזרין ע"ש, אבל מה שיש ביכולתו שלא להעמיק בחטא דהיינו לשאול על נדרו ואינו שואל נקרא רשע. ובזה ניחא שמי הסוגיות, דשמואל מיירי צמי שמקיים הנדר ואינו שואל עליו לכן נקרא רשע, אבל לקמן (דף ע"ו): דשאל על נדרו, אמרו לי' זל וצעי רחמי על נפשך דחטאת פי' על תחלת הנדר שנדר, ומייתי ראייה מקרא דכי תחלל לנדור לא יהיה צך חטא הא אם לא חללת איכא חטא. וכאן יליף שמואל ג"כ מהאי קרא דכי תחלל לנדור ויליף ג"כ חללה חללה מדכתיב שם רשעים חללו רוגו, דבלשון כי תחלל יש לפרש שני משמעותות או שימנע ויחדול מלנדור כלל, או אף אם התחיל לנדור לא יקיים הנדר ויחזיק בו, אלא שיחדול ויפסוק וישאל על נדרו, ואם מקיימו נקרא רשע, ולשון חללה סובל ג"כ פירושו הפסק כמשמעות הכתוב שג' רשעים חללו רוגו שנפסק מהם הרוגו, כן תוכו דבריו הנעימים.

קנאת סופרים לרבי שלמה קלוגר סי' מב

השמטות לספר נדרי זרוזין

אחריתי קב"ל דהא ידוע משמ"ל דכל הנודר כאילו בנה במה והמקיימו כאילו הקריב עליו קרבן וכבר כתבנו דלכך חלקו לב' מאמרים לומר דהנודר חפילו חינו מקיימו רק שואל עליו ע"ת הוי כאילו בנה במה וכמו שמלאתי בספר חסידים דלפילו חס נשאל על הנדר עשה עבירה י"ע"ש שהארכנו בזה בכתב

